

לקוטי לוי יצחק על התורה

הנה קפוטקיא הוא מבני מצרים⁵, ולמצרים הי' ז' בנינים כמ"ש בפ' נח⁶ ומצרים ילד את לודים ואת ענמים ואת להבים, ואת נחתומים, ואת פתרוסים ואת כסלוחים וכו', ואת כפתרים.

מובן שהז' בנינים הם לנגד הז' מדות דסטרא דלעומת זה.

מצרים הוא בחי' בינה דלעומת זה, מצר⁷ מי, מצר הגרון בחי' בינה⁸, ופרעה מלך מצרים עומד על היאור דבינה⁹ כידוע, ובבינה הוא העיבור דהז' מדות, ואח"כ הם יוצאים לגילוי שנולדו וכו'.

וקפוטקיא הוא מלכות דלעומת זה, הלעומת דמלכות דקדושה, ובמלכות הוא שם¹⁰ ב"ן, ושם ב"ן האותיות הפשוטים¹¹ הם ד', ובמלוי הוא ט'¹² אותיות, וכידוע¹³ בענין עמוד בן ט' ורחבו ד' ורבים מכתפים עליו, קפוטקיא ג' אש"ה היינו¹⁴ מל'.

לקוטי לוי יצחק, הערות לזהר בראשית עמוד קכג

בראשית י, ב - בני יפת גומר ומגוג ומדי ויון ותובל ומשך ותירם

עב

היונים היו חכמים בחכמת התכונה בשמים, "יון" בגי' יגלגל

איתא בספר יצירה¹ גלגל בשנה כמלך במדינה, גלגל גי' יו"ן במכוון.

וגלגל בשנה שייך לחכמת התכונה שבשמים וכו', וזהו שהיונים² היו חכמים בתכונה, כמו תלמי המלך³ שלהם שהי' חכם בתכונה.

תורת לוי יצחק, חידושים וביאורים לש"ס עמוד ריא

בראשית י, יד - ואת פתרוסים ואת כסלוחים אשר יצאו משם פלשתים ואת כפתורים

עג

מתווך השמות, "ואת הכפתורים", תרגום אונקלוס "וית קפוטקאי", ובתרגום יונתן "וית קפודקאי" - דהיינו הך

תרגום אונקלוס: וית פתרוסאי וית פסלוחאי די נפקו מתמן פלשתאי וית קפוטקאי.

תרגום יונתן בן עוזיאל: ("ואת כפתרים") וית קפודקאי. דע, שלפעמים קפוטקיא הוא באות ט', ולפעמים באות ד' קפודקאי, ובתרגום יונתן על כפתור הוא קפודקאי בפרשת נח. יש לומר⁴:

(1) פרק ו משנה ב.

(2) ראה רמב"ם הלכות קידוש החודש פרק יא. ראה לעיל סימן עב.

(3) מחבר ספר על חכמת התכונה "אלמגסט". ראה רמב"ם - מורה נבוכים חלק שני פרק יא, וז"ל: "ולפיכך בחרנו בשמש (- מסלול השמש) יציאת המרכז על הנחת גלגל סבוב כפי שהזכיר בטלמיוס". עכ"ל. ("טלמיוס" הוא תלמי המלך). ולהעיר מ"ש בלקוטי תשובות מהחתם סופר (לונדון) סימן עב במאמרו בביאור חכמת התכונה וז"ל: "צא וראה כמה המצאות נפלאות המציא תלמי המלך הנקרא בטלמיוס אשר ממש על המצאותיו בנו כל יסודי התכונה".

(4) בהבא לקמן ראה ספר הערכים אותיות ז-ז עמוד נה, ובהערות שם.

(5) ראה גם לקוטי לוי יצחק שמות-דברים עמוד שה-שו.

(6) בראשית י, יג.

(7) "מצרים" הוא אותיות "מצר-מי", מ"י בגי' נ' ונגד נ' שער בינה, ו"מצר" הוא מצר הגרון שאינו נותן שהבינה - השכל וההבנה באלקות - ישפיע על המדות שבלב, וכמו בגשמיות שאחר הראש נעשה מיצר במקום הגרון. ראה תורת חיים פרשת לך לך עמוד צ, א ואילך. סידור עם דא"ח ח, ד. לקמן סימן ריא הערה 5.

(8) מי - בגי' נ' - בחי' בינה. ראה גם לעיל סימן ל. מט. לקמן סימן רטו. רכה.

(9) ראה תורה אור פרשת נח עמוד נח, ב.

(10) כידוע, בחי' ע"ב (חכמה), ס"ג (בינה), מ"ה (בחי' ז"א - מדות), ב"ן (מלכות - מחשבה דיבור ומעשה). ראה בהנסמן בהערה 11.

(11) שם ב"ן הוא: יו"ד, ה"ה, ו"ו, ה"ה. ואותיות שם הוי' עצמן הוא ד' אותיות, ואותיות המלוי הוא תשע, זהו אות "ט", נמצא דאותיות ד'-ט' מרמז על שם ב"ן. וזהו שמבאר ש"קפוטקאי" עם אות "ט", ו"קפודקאי" עם אות "ד" הוא אותו דבר.

(12) ראה ספר הערכים אותיות זי"ן-תי"ו עמוד נה.

(13) רמז למארז"ל שבת ח. "עמוד בן ט' ורחבו ד' ורבים מכתפים עליו", דמרמז לשם ב"ן כנ"ל, והוא שיעור ד'-ט', והוא רשות הרבים טורי דפרודא, ורשות היחיד - יחידו של עולם - הוא ד' ברוחב "ט" טפחים בגובה, והוא שם הוי' במילוי יודי"ן "יו"ד, ה"י, ו"ו, ה"י" דיש עשרה אותיות במילוי. ראה לעיל סימן מח.

(14) מלכות הוא שם ב"ן. ראה אור התורה על מארז"ל וענינים עמוד רנ. שיחות קודש ה'תש"מ פרשת האזינו סעיף כט.